

DAVID L. LAWRENCE — guverner Pennsilvanie in bivši župan Pittsburgha, bo jutri dopoldne ob enajstih pozdravil 25. konvencijo KSKJ v Harrisburgu, glavnem mestu Pennsilvanie.

Državni tajnik Rusk je bil dva dni v New Yorku

WASHINGTON, D.C. — Državni tajnik Rusk je šel koncem tedna za dva dni v New York na pogovore z našim delegatom pri ZN Stevensonom in generalnim tajnikom Tantom. Razgovori so se vrtili okoli programa za jesensko zasedanje ZN. Vsaj v začetku zasedanja bi bilo treba rešiti vprašanje, kaj naj ZN naredijo s Kongom.

Tam se položaj zmeraj bolj zapleta, ne morda med navadnim prebivalstvom, ampak v kongoških upravnih in političnih krogih. Povrhu bo Združenim narodom že okoli Novega leta ponovno zmanjkalo denarja za Kongo tudi v tem slučaju, ako dobijo znano posojilo v znesku \$200,000,000.

Tant je gotovo spravil na dan svojo kandidaturu za stalnega generalnega tajnika pri ZN. Glavne evropske članice ZN je pridobil za svojo kandidaturu, vsaj trdi tako. Naš delegat Stevenson je tudi zanj, verjetno bo zanj tudi večina članov azijsko-afriškega bloka, toda ni še jasno, kaj bo rekla Moskva. Tant bo šel začetkom septembra v Moskvo na obisk, da skuša tam prodati svojo kandidaturu. Vse to je napeljalo Ruska, da je že sedaj šel v New York na obisk k ZN.

Postaja za proučevanje ledenikov

V svetovnem merilu prvo znanstveno postajo za proučevanje ledenikov je zgradila stockholmska univerza pri Tarfali v severnem delu dežele. V tem raziskovalnem centru bodo delali tudi glaciologi iz drugih dežel.

HEAT WAVE

Vremenski prerok pravi:

Oblačno in topla, popoldne verjetnost neviht. Najvišja temperatura 90.

Washington je priznal vojaško vladu Peruja

Kljub prvotnemu odporu proti njej so Združene države priznale vojaško vladu v Peruju, ko je ta pokazala, da je le gospodar položaja.

WASHINGTON, D.C. — Po enem mesecu poskušanja vrniti Peruju demokratično vladu so Združene države priznale novo vojaško vladu in obnovile deželi gospodarsko pomoč. Vojaško pomoč v obsegu okoli 22 milijonov dolarjev so zadržale, prav tako je ostal v Washingtonu poslanik Loeb, ki so ga peruvske vojaške vodnike obdolžili, da se je mešal v notranje razmere dežele.

Peruvski generali so odstavili demokratičnega predsednika Prada, razveljavili predsedniške in parlamentarne volitve in uvedli v deželi vojaško vladu, čeprav jim je to ameriški poslanik Loeb po nalogu Washingtona v naprej odsvetoval. Na tihem je simpatiziral s predsedniškim kandidatom Hayo, vodnikom za socialne reforme vnete stranke APRA, ki ga vojaki ne marajo zaradi starih preprirov.

Združene države so prekinile takoj po prevratu diplomatske zveze z novo vladu in poklicale poslanika domov. Ko se je pokazalo, da vojaki ne mislijo popustiti in so novo vladu začele priznavati druga za drugo ne samo evropske države, ampak tudi države Latinske Amerike, je končno pretekli petek storil to tudi Washington. Gospodarska pomoč v obsegu 81 milijonov dolarjev je začela zopet teči v Peru.

Rusi in Angleži dosegli skupno najvišji vrh Sovjetije

MOSKVA, ZSSR. — Skupina ruskih in angleških gornikov se je povzpela skupno na najvišjo goro v Sovjetski zvezi na 24,590 čevljev visoki "Komunizem", nekdanji Stalinov vrh v Parimirju.

Novi grobovi

Rev. Anthony L. Bombach

V soboto popoldne je umrl v Cleveland Clinic bolnišnici 66 let stari rev. Anthony Bombach, župnik pri Sv. Kristini v Euclidu. Pokojni je bil rojen na Rakeku v Sloveniji in je odšel s starši v starosti treh let od tam v Brazilijo, po kratkem bivanju tam pa v Združene države. Starši so se naselili najprej v Clevelandu, nato v Lorainu, pa se vrnili v Evropo, kjer so ostali do leta 1910, ko so zopet odšli v Ameriko in se naselili v Lorainu. Pokojnik je obiskoval šolo sv. Cirila in Metoda v Lorainu, nato St. Joseph College v Rensselaire, Ind. Stopil je v St. Mary's semenišče v Clevelandu in bil l. 1918 od škofa Farrellija posvečen v duhovnika. Novo mašo je pel pri Sv. Cirilu in Metodu v Lorainu. Kot kaplan je služboval pri Sv. Lovrencu in v fari Presvetega Srca, leta 1931 pa je postal župnik pri Sv. Kristini. Bil je sin pok. Anthonyja in pok. Mary (roj. Zakrajšek) Bombach, brat Mary Gerbeck, pok. Josepha, Frances Mahoney (v Detroitu), Louisa, Ignatiusa, Mollie Alfred in Edwarda, nečak pok. p. Kazimirja Zakrajška O.F.M. Pogreb bo v četrtek ob 10:30 iz cerkve sv. Kristine. Na mrtvaškem odru bo v župnišču sv. Kristine od nočoj ob sedmih do srede popoldne ob treh, ko ga bodo prenesli v cerkev sv. Kristine.

Boshko (Bill) Stois

V soboto je umrl na svojem domu na 3228 Superior Ave. 61 let stari Boshko (Bill) Stois, rojen v Hašanah v Bosni, od koder je prišel sem leta 1910. Bil je oče pok. Georgea, Helen Schwenk in Lue ter brat Elija. Bil je član Sv. Save br. 1 S.N.F., Fraternal Order of Eagles Aerie No. 135. Pogreb bo iz Grdinovega pogreb. zavoda na E. 62 St. v sredo ob 12:30 v cerkev sv. Save ob enih, nato na pravoslavno pokopališče sv. Teodizija.

Mary Smole

V nedeljo zjutraj je po dolgi bolezni umrla v St. Alexis bolnišnici 72 let stara Mary Smole s 5415 Spencer Ave., rojena v Dvorski vasi pri Velikih Laščah, od koder je prišla pred 53 leti. Njen mož Joseph je umrl l. 1933, hčer Ann Zgonc pa pred par leti. Tukaj zapuša hčeri Mary Hinkel in Josephino Ciarlillo, tri vnuke in sestro Josephino Mlakar, v starem kraju pa brata Lojzeta Turk ter druge sorodnike. Bila je članica Društva sv. Ana št. 4 SDZ. Pogreb bo v sredo zjutraj ob devetih iz Zakrajškovega pogrebnege zavoda v cerkev sv. Vida ob 9:30, nato na pokopališče Kalvarija. Truplo bo položeno na mrtvaški oder danes popoldne ob petih.

Skupina otrok z učiteljem utonila v Floridi

QUINCY, Fla. — V soboto je utonila v globokem jezeru kakih 100 yrdov od brega skupina 17 otrok in njihov učitelj, ko se je čoln, v katerem so se vozili, nenadno potopil. Le eden od otrok se je rešil, ko se je oprijel čolna. Otroci so bili stari od 5 do 14 let, sedem jih je bilo od ene same družine. Vsi so bili črnci.

Trije savdski principi se pripravajo med seboj

Brat savdskega kralja je v sporu z njim stopil v zvezo z egiptovskim Naserjem, glavnim nasprotnikom Savdov.

BEIRUT, Lib. — V Savdski Arabiji ni pokojni kralj Ibn Savd zapustil samo dosti denarja svojim sinovom, ampak jim je tudi zagotovil stalne dohodke, ki daleč presegajo "pobrebe" še tako razvajenih bogatašev. Taki principi so navadno pijani kruha in se začno prepirati med seboj, kar marsikaterga princa spravi na čudna pota.

Sedanji savdski kralj Savd se je pred leti sprl s svojim bratom in prestolonaslednikom Fajsalom. Poravnala sta se tako, da je Fajsal postal predsednik vlade in tako dobil vpliv pri delitvi dohodkov iz državne blagajne. Kralj Savd ima še drugega brata princa Talala, ki je pri poravnavi obeh starejših bratov dobil samo mesto finančnega ministra. Menda mu to ni bilo dosti donosno in je radi tega začel kritizirati režim svojih bratov.

Radi dolgega jezika je moral iz dežele, kralj Savd mu je pa zaplenil premoženje. Talal je takoj nato začel v Bejrutu agitacijo proti savdski dinastiji in se je v svojem kljubovanju spustil tako daleč, da je stopil v zvezo z egiptovskim Naserjem, ki ga ostala družina Savdov niti videti ne more.

Za Arabce so Talalove tožbe prava senzacija, ki je potisnila čisto na stran vse težave, ki jih ima iraški diktator general Kasem z upornimi Kurdi. Te podpirajo tudi turški in iranski rojaki. Kasem je poslal nad upornike vojna letala, ki so najbrže po pomoti preletela turško mejo, kar je sprožilo ostre proteste turške vlade.

Senat odobril predlog za satelitske komunikacije

WASHINGTON, D.C. — Senat je v petek odobril s 66 proti 11 glasovom vladni predlog za prepustitev organizacije komunikacijskih zvez preko umetnih lun, kot je Telstar, privatni družbi pod nadzorom zvezne vlade.

Nasprotniki zakonskega predloga so se zavzemali za to, da bi to nalogo prevzela zvezna vlada sama, ker je ona tudi opravila vse priprave za uresničenje takega sistema. V Senatu so skušali preprečiti sprejem zakona z neprestanimi govori, ki pa so jih morali po dveh tednih ustaviti po sklepu dvetretinske večine Senata.

Strog pregled vseh na javni podpori

WASHINGTON, D.C. — Preiskava je dogmata, da je prejemale in še prejema v glavnem mestu dežele na tisoče ljudi podpore iz javnih sredstev, do katerih niso upravičeni. Po cenitvah sen. R. Byrda je bilo v Washingtonu, D.C., tekom štirih let izplačanih najmanj 18 milijonov dolarjev podpor ljudem, ki do njih niso imeli pravice. Zvezna vlada je odredila, da se izvede po vsej deželi strog pregled vseh, ki prejema podpora. Največ goljufij je pri podpiranju mater z nedoraslimi otroci, ki so "izgubili očeta".

VOJASKE POSADKE NATO SIL MORAJO IZ BERLINA!

Predsednik sovjetske vlade Nikita Hruščev je tekom slavnosti v čast ruskih kozmonavtov Nikolajeva in Popoviča izjavil, da Sovjetska zveza in njene zaveznice ne bodo trpele, da bi ostale vojaške sile NATO v Zahodnem Berlinu. — Demonstracije v Zah. Berlinu.

MOSKVA, ZSSR. — Vprašanje Zahodnega Berlina je zopet v ospredju mednarodne politike. Predsednik sovjetske vlade Nikita Hruščev je znova zagrozil, da bo Sovjetska zveza podpisala mirovno pogodbo z Vzhodno Nemčijo, če ne bodo zahodne sile pristale na umaknitev svojih čet iz Zah. Berlina in njihovo nadomestitev s četami Združenih narodov, ki naj bi jih sestavljali Belgijci, Danci, Čehi in Poljaki. Tak predlog so zahodne sile že ponovno odklonile in izjavile, da o vprašanju njihovih vojaških sil v Zah. Berlinu za enkrat niso voljne razpravljati.

Hruščev je pričakal in sprejel kozmonavta na letališču Vnu-kovo in se peljal skupaj z njima na Rdeči trg, kjer je bil slavnostni sprejem. Sovjetija je slavila ta dan tudi "dan sovjetskih letalskih sil." Govorniki so naglašali sovjetsko vodstvo v naporih za prodiranje v vesolje, pa zatrjevali, da je Sovjetija prehitela svobodni svet tudi v letalstvu.

Begunec ustreljen na "zidu"

BERLIN, Nem. — V soboto je poskusil 18 let stari Peter Fechter pobegniti iz Vzhodnega Berlina v Zahodnega. Pri tem so ga zasačile vzhodnoberlinske straže in nanj streljale. Bil je zadet v hrbet in trebuh ter je skoraj eno uro ležal krvavec na vzhodni strani zidu na tleh.

Rešilni avto Zahodnega Berlina je prišel na mesto dobro uro po streljanju, ko je nesrečnika že odpeljal rešilni avto Vzhodnega Berlina. Del javnosti Zah. Berlina se je jezil na Amerikanke, zakaj niso poslali svoje vojaške ambulante po ranjenca, ki je ležal sicer na komunistični strani zidu.

Demonstranti so napadli sovjetski avtobus, ki je vozil ruske vojaške nazaj v Vzhodni Berlin in kričali tudi na ameriške avtomobile. Zahodnonemška policija je skušala demonstrante zadržati, vendar so ti na par krajih prodrli do zidu. Demonstracije so prenehale šele danes zjutraj, ko se je sovjetski avtobus vrnil v Vzh. Berlin z vsemi razbitimi okni.

Ruska kozmonavta pristala v puščavi daleč drugod drugega

WASHINGTON, D.C. — Po ruskih poročilih sta ruska kozmonavta Nikolajev in Popovič pristala v puščavi okoli Karagande. Pristala sta drug za drugim tekom šestih minut, toda daleč drugod drugega, tako pravijo Rusi. Ko sta pristala, so ju menda peljali na kozmodrom v Baikonouru, ki je okoli 350 milj stran od Karagande. S kozmodroma sta se namreč spustila na polet okoli sveta.

Iz velike razdalje med Baikonourom in Karagando bi se dalo sklepati, da nista pristala ravno tam, kjer sta nameravala. Ni izključeno, da sta imela tekom pristajanja podobne težave kot naš astronaut Carpenter.

Karaganda je središče premogovnikov in težke industrije. Zalostno slavo si je pridobilo z enim med največjimi komunističnimi koncentracijskimi taborišči, kjer je med vojno umrlo na tisoče nedolžnih pregnancev iz krajev, ki jih je dobila pod kontrolo ruska armada.

Iz Clevelanda in okolice

Obisk koroškega duhovnika—

V petek se je oglašil v našem uradu č. g. Franc Jančar iz Slovenjega Plajberka na Koroškem. V Clevelandu je prišel obiskat svojega brata Petra Jančarja na 1100 E. 63 St. in sestri g. Marijo Suman z 1117 E. 67 St. ter g. Amalijo Peklar. Med nami bo ostal še dva tedna, nato se bo vrnil na Koroško, kjer je župni upravitelj dveh lepih planinskih fara.

Nocoj "Othello" na TV—

Nocoj od 9. do 11. bo na televiziji postaji KYW, kanal 3, prenos Shakespearejeve drame "Othello" z Great Lakes Shakespeare festivala.

Obisk iz Kalifornije—

V uredništvu se je v petek oglašil g. Stanley Somrak iz San Francisca, ki je prišel obiskat prijatelje v Clevelandu, kjer je bil rojen in od koder se je preselil na zahod pred 20 leti.

Obisk iz Chicago—

Iz Chicago, Ill., je prišel na obisk v Cleveland rojak g. Canid Grmek. Oglašil se je tudi v uredništvu lista, katerega naročnik je že dolga leta.

Tajnik odsoten—

G. Jože Grdina, tajnik Društva Presv. Srca Jezusovega št. 172 KSKJ bo do 25. avgusta odsoten, odšel je na konvencijo KSKJ. V slučaju izredne potrebe naj se člani društva obrnejo na g. Josefino Ovsenek, UT 1-4474.

Po pismo naj pride—

Pošta je pustila v našem uradu pismo za Ivana Kozmana. Piše mu Kozman Mihael iz Nove Gorice v Jugoslaviji.

Bailey's bila odprta v nedeljo—

Trgovine Bailey's Co. v Euclidu, na Eastgate Plaza in na Mayfield Heights so bile v nedeljo odprte kljub državnemu zakonu, ki prepoveduje v nedeljo prodajo vseh ne skrajno nujnih predmetov. — Predsednik družbe je izjavil, da je bila ta k temu prisiljena, ker so odprte tudi "druge" trgovine.

Locher ne pojde pred demokratsko organizacijo—

Župan Ralph S. Locher je izjavil, da se ne bo odzval vabilu demokratskega odbora, ki bo danes popoldne zasliseval županske kandidate in se potem odločil, koga bo stranka uradno podpirala. V svoji izjavi trdi, da je iti pred odbor brezpredmetno, ker so se strankini vodniki dejansko že odločili, koga bodo podpirali.

Župnik pri Sv. Jožefu umrl—

V soboto je umrl v St. Vincent Charity bolnišnici 80 let stari župnik pri Sv. Jožefu v Collinwoodu Rev. T. J. O'Reilly. Na mrtvaškem odru je v župnišču na 966 E. 146 St. Pogreb bo jutri zjutraj.

Vremenska napoved

Ko je neki znanstvenik vprašal vremenslovno postajo v San Franciscu, kako naj si razlaga vremensko napoved, če se glasi na primer "možnost dežja jutri 7:3, je dobil takle odgovor: "V inštitutu nas je deset. Če glasujejo trije proti dežju, sedem pa za dež, je povsem razumljivo, da se mora glasiti vremenska napoved 7:3."

— Štiri od petih ostarelih oseb v Združenih državah žive v mestih.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months.

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months.

Friday edition \$4.00 for one year.

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

No. 159 Mon., Aug. 20, 1962

Kennedy otvarja volivno kampanjo

Predsednik Kennedy je s svojim zadnjim govorom po televiziji začel letošnje volivno kampanjo. Uradno je sicer trdil, da naj bi bil njegov govor samo nadaljevanje poročila o gospodarskem stanju dežele, kot ga je dal začetkom svoje vlade pred poldrugim letom, toda ta uvod se ni skladal z napovedjo, da bo porabil to priliko, da pove, ali je za takojšnje znižanje davkov ali ne. V resnici smo vedeli že pred govorom, da z znižanjem davkov ne bo nič. Ne moreda radi tega, ker so bila mnenja med strokovnjaki deljena, eni so bili za znižanje, drugi pa proti, ampak radi tega, ker sta senator Byrd in kongresnik Mills napovedala boj znižanju. Združene moči obeh teh politikov so pa večje kot predsednikova, tak je pač naš politični sistem, ki se ne menja, naj bo to ali oni politik v Beli hiši. Zakaj, smo že velikokrat razložili na tem mestu. Senator Byrd in kongresnik Mills sta načelnika odborov, ki odločujejo o usodi zakonskih predlogov, po tradiciji pa v obeh odborih obvelja zmeraj načelnikovo mnenje.

Kennedy je moral vkljub temu, da je že davno vedel, da z znižanjem davkov ne bo nič, držati obljubo in utemeljiti, zakaj ne bo predlagal znižanja davkov. To mu je dalo povod za poročilo o gospodarskem stanju dežele. Poročilo je plod dela njegovih gospodarskih svetovalcev, je stvarno, toda preobloženo s strokovnimi podatki in strokovnimi izrazi, ki jih navaden poslušalec ni zlahka razumel. Zgosti se pa v trditvi, da smo tekom poldruga leta Kennedyevega režima kar sedaj prešli iz krize v konjunkturo — seveda po zaslugi lepanja demokratskega režima, čemur bodo pa republikanci gotovo ugovarjali in ugovor skušali tudi utemeljiti, — da pa se konjunktura le počasi giblje navzgor in da jo je treba pospešiti, še bolj pa obvarovati pred novim padcem v gospodarski zastoj.

Če slečemo Kennedyev govor gospodarskega poročila, dobimo pravi uvod za letošnje volivno kampanjo. Kennedy se v njem obrača na vse, ki igrajo vlogo pri volitvah: na volivce, na Kongres in na kandidate.

Volivce opozarja na velike uspehe, ki jih je dosegel njegov režim na gospodarskem, socialnem in prosvetnem polju. Obljublja jim, da njegova administracija ne bo sedela prekrižanih rok tudi v bodočnosti. Zato je napovedal, kaj vse bi moralo biti zakonjeno že letos in kaj vse bo predlagal prihodnje leto novemu Kongresu. Razumljivo je, da se ni spuščal v podrobnosti. Poslušalci so pa vkljub temu dobili vtis, da so usodo dežele zaupali pravim rokam. Ker bo volivcem še dosti govoril na svojih "nepolitičnih potovanjih," jim ni odmeril več časa, kot je bilo ravno neobhodno potrebno v taktične namene.

Veliko več pozornosti je posvetil Kongresu. Ker ve, kako malo se Kongres meni za njegove želje, ga je skušal najprej pridobiti z lepo besedo. Senatorji in kongresniki so bili gotovo presenečeni, ko so slišali iz predsednikovih ust pohvalo, da so bili do sedaj tako delavni kot redko kateri Kongres. V volivni kampanji jim torej ne bo mogel nihče očitati, da so lenarili od januarja pa do konca zasedanja. Tak očitek bi hudo prizadel vse Kennedyeve nasprotnike posebno republikance.

Predsednik je opozoril Kongres, da morajo na Kapitolu pohiteti z delom, kajti še velika je zaloga zakonskih načrtov, ki jih kongresniki in senatorji več ali manj počasi obravnavajo. Kennedy sam je imenoval pet zakonskih načrtov, ki se mu zdijo važni, in jim dodal mimogrede še par drugih. Kennedyeve želje niso nobena novost za Kongres. Bolj bodo tam mislili na njegovo napoved, da bo Kongres končal zasedanje "v septembru." To pomeni uslugo Kongresu, ako bo prišlo do zaključka zasedanja že začetkom septembra, pomeni pa tudi breme, ako bo zaključek odložen na konec septembra. Vsak kongresnik in senator, ki kandidira, bi namreč rad čim prej šel med volivce, kajti tam šarijo že sedaj na debelo njegovi nasprotniki in tekmeči. Vsem tem je predsednik rekel: bodite pridni in delajte, če ne, ne boste imeli dosti časa za volivno agitacijo. Zato je gotovo večina politikov na Kapitolu za pospešeno zakonodajo, toda kaj morejo revčki narediti, ako bodo vsemogočni predsedniki odborov trmasto zavračevali delo, da tako ubijejo zakonske načrte.

Predsednik je imel svojo besedo tudi za kandidate. Jih iz previdnosti ni delil na demokrate in republikance, ampak na tiste, ki bodo za njegov zakonodajni načrt in na tiste, ki bodo proti. Nagib za tako taktiko je isti kot pri pohvali Kongresa. Kongres še zmeraj zaseda, v njem je dosti republikancev, ki od časa do časa glasujejo za Kennedyeve zakone in jih včasih celo rešijo pred propadom, kot se je na primer zgodilo z zakonom o komunikacijskih satelitih; počemu bi se jim človek zameril? Saj Kennedy nima nobene zanesljive večine ne v senatu ne v predstavnikiškem domu in samo optimisti upajo, da jo bo imel v novem Kongresu.

Tako razlikovanje mu daje tudi možnost, da svobod-

nejše udriha po tistih, ki bodo nasprotovali njegovim zakonskim načrtom. Kandidatje torej vedo, pri čem so; ako bodo nasprotovali ali napovedali nasprotovanje Kennedyevemu režimu, ne smejo pričakovati milosti iz Bele hiše. Pri tem morajo računati s tem, da bo Kennedy ponovno predložil večji del zakonov, ki jih je letošnji Kongres ali odklonil ali pokopal v odborih.

Ker s takojšnjim znižanjem davkov ne bo nič, je Kennedy napovedal temeljito davčno reformo, ki naj bi veljala že od 1. januarja, ako jo bo Kongres odobril tudi tekom leta 1963. To je seveda velik trn, ki se bo nanj ujelo dosti volivcev.

Kennedyev uvod v volivno kampanjo je torej spretno sestavljen, toda ne nudi ničesar novega. Je sestavljen po načelu: vsakemu nekaj, vsem pa vse. V govoru manjka samo nekaj: kdo bo plačal stroške za nameravano zakonodajo? Par pripomb v govoru na ta račun ne more zadovoljiti nikogar. Še kar čuti, da so vpletene po šabloni. Sicer pa: kdaj se je v volivni kampanji še kdo brljal za obveze in zakaj naj bi se Kennedy ravno v letošnji kampanji. Take tradicije še nimamo in je žal še dolgo ne bomo imeli.

Pennsylvanski prepíhi

(Poroča Majk)

Pittsburgh, Pa. — Pred kratkim sem bral zanimivo poročilo v "P-G" pod naslovom "Sic Transit Gloria" — tako mineva slava tega sveta. Tam nedaleč od Johnstowna nekaj milj. južno, vzhodno so pred kratkim zaprli zadnji premogokop in seveda odslovili zadnjih 150 premogarjev, ki so še delali v premogokopu, ki se nahaja v okolici Windberga, mesteca, ki šteje nekaj nad 6000 prebivalcev. To je premogokop "Eureka 37, Upper Mine," blizu takojimenovanega "Scalp Level." Obsežno zemljišče, na katerem so obratovali premogokope je pred kakimi 75 leti ali še več kupil pokojni C. F. Berwind, ki se je leta 1890 vozil še tod v mali kočiji (koleselju), z enim konjem. Priku-pil je še mnogo zemljišč malo pozneje. On in njegov brat sta obratovala premogokope in v nekaj letih sta gospodarsko tako napredovala, da sta zaposlovala skoro do te zadnje druge svetovne vojne do blizu 4000 premogarjev. Zdaj, ko so zaprli zadnji rov Eureka 37 jih je še delalo le samo 150.

Zapadna Pennsylvania je dala deželi silne količine in množine "črnega demanta" — premoga. Na deset in deset tisoče premogarjev ga je kopalo po zapadni Penni. Med temi je bilo tudi na tisoče naših Slovencev, ki so si služili s kopanjem "črnega demanta" svoj kruh. Zdaj seveda jih ni na tem polju zaposlenih več toliko, a po enih krajih jih je še nekaj. Delo gra zdaj tudi hitreje, ker obratujejo s stroji. Preje pa so morale vse delo opraviti lopate in krampi v rokah premogarjev.

Brata Berwind in za njima njih nasledniki so si ustvarili v tej industriji silno bogastvo. Pred kratkom so na dražbi razprodali razne umetnine, slike itd. za \$415,000.00. Ed. Berwind, ki je preminul leta 1936 je zapustil tedaj 31 in pol milijonov dolarjev.

Kakor na drugih poljih raznih industrij, tako se zadnja leta vse počasi spreminja tudi v premogarski industriji. Marsikje so že zdaj ostali v naši Penni deželi "črnega demanta" le še spomini. Počasi, a sigurno se vse nekako socializira gospodarsko. Stari magnati s polnimi mošnjami so mnogi odšli v večnost. Premoženja pa se počasi v takih slučajih dele. Precej dobi dežela za davke, nekaj drugam in lastništvo se počasi razteče v roke raznih investorjev — slava starih magnatov pa gre po reku: "Sic Transit Gloria" ...

* KAKO JE Z DRUGIMI ZADEVAMI PRI NAS? — Rešuje in rešujejo jih tako kakor vemo in kakor jih znajo v vsakem kraju. Saj drugače ne gre. Glavna industrija je bila tu zadnjih osem-deset let ali morda še malo več, jeklarska in premogarska, ki sta pa zelo povezani, vsaj dosedaj sta bili tako, da ne ena ne druga brez druge ne prospeva. Je pa v naši državi še več drugih industrij, kakor jih

je po potrebah v vsaki državi nekaj. Toda prvi sta bili jeklarska in premogarska.

Zadnja leta se v obeh teh industrijah nekaj krha. Čitatelj teh vrstic bo skoro gotovo vpraševal: Zakaj pa in čemu se krha?

Na stotine razlogov in vzrokov je temu. Nekaj takih, ki so upoštevanja vredni in so vredni vse pozornosti od vseh strani. Veliko je pa tudi takih razlogov in vzrokov, ki ne zaslužijo nobenih upoštevanj in ki so več ali manj le v škodo vsem tem problemom na obeh straneh, ali vseh straneh, ki imajo kak opravček ali zvezo s tem.

Razumeti je seveda treba človeško naravo kakoršna je bila v preteklosti in je v sedanjosti. Sodobni ljudje smo še vedno potonci preteklosti, bodisi starejši ali pa novejši preteklosti. Dajmo moramo razumeti kolikor moremo gospodarsko in socialno razpoloženje sodobnega človeka in ljudi tik pred njim. Vsak človek prinese z njim v življenje neko mero tistega duha, v katerem je raste in v katerem je bil vzgojen. Kdor more vse to razumeti, bo do gotove mere pravičen sodnik ljudi in razmer sedanjosti, s katerimi ima opravka. Kdor tega ne more zapopasti in razumeti, bo njegova sodba v takih slučajih usmerjena in v o d e n a po njegovem ozkem razumevanju. On jo ima v takih slučajih za pravo. Ne vprašuje se ne dosti, kako jo razumejo drugi in zakaj jo imajo in kako jo upoštevajo drugi.

V naši Ameriki, to je pri nas v Z. D. imamo demokracijo in svobodo v mnogih ozirih. Nad demokracijo in svobodo tudi nekaj neke kontrole, a zgleda da mnogokrat ne zadostne, kakor časi in okoliščine zahtevajo. Sicer se od prejšnjih časov precej izboljšuje v tem oziru, a tako popolnoma še ne, kakor včasih razmere zahtevajo.

Delavske organizacije so sicer izvajale in priborile za delovno ljudstvo precej nekih pravic. Čast jim. Tisti, ki se morajo tem pravicam pokoriti sicer črta glagolajo svoje pritožbe. V nekkih ozirih so morda te pritožbe zlasti pri malih podjetnikih upravičene. Mali podjetniki se ne morejo meriti z velikimi podjetji, korporacijami, ki imajo za to posebne sklade za vse socialne slučaje in zahteve, lot so pokojninski skladi in drugo. Malim gre v takih slučajih težko, to je razumljivo. Toda na splošno, če ima naša dežela na razpolago toliko denarja, da podpira z njim nam celo nekatere nezanesljive dežele, o katerih se ve, da so pod vplivom komunistične Moskve, mi jim pa vseeno tu in tam delimo naš denar in razno blago, to je pa nekam mnogim nerazumljivo. Tedaj pa pravimo, če imamo za vse dosti denarja, zakaj bi ga ne imeli še za doma za naše potrebe, take in take, tudi take, kadar gre za zahteve po boljših plačah, itd. Če to poveš in naglasiš voditeljem naše mednarodne in doma-

če politike dobiš odgovor, da vse te tako zahtevajo mednarodne politične razmere. Potrebno je, pravijo, da navezuemo k sebi razne dežele radi gotovih razlogov, mesto da bi jih izgubili in da bi jih politično in drugače priklopili k sebi komunistično prežete dežele. Računajoč s to politiko, morda nekaterim računski kažejo tako. Tistim, ki gledajo na vse to z druge strani, pa njihovi računi kažejo čisto nasprotno.

Dalje je še več drugih važnih razlogov, ki govorijo proti raznim stališčem naše zvezne administracije. En zelo važen in tih razlog je, čemu mi dovoljujemo uvoz raznega blaga in materiala v tolikih količinah, kakor to dovoljujemo? Ali s tem pospešujemo našo lastno industrijsko proizvodnjo? Kaj še! Po zdravih računih jo le omejujemo. Naročila za domače izdelke doma se krčijo, pospešuje se pa naročanje in kupovanje tujega blaga in izdelkov. In kam to vodi? Kdor zna le nekoliko računati, ima odgovor na dani. Izvoz in uvoz sta potrebna. Toda bazirati morata na taki bazi da drug drugega ne podirata in ne uničujeta. Pravilo, da če nekaj ali kar dobiš, moraš za to tudi nekaj dati ima vedno in bo imelo svojo močno veljavo.

Skupni trg v Zapadni Evropi je z našo ameriško pomočjo postal velik. Tisti, ki ga vodijo imajo seveda pred očmi le business in kase skupnega trga. Bolj in bolj lovijo in zajemajo cevrike za njihov business — za druge pa je vedno manj ocvirkov. Naš "Uncle Sam" to že čuti in se že zaskrbljeno praska po njegovi sivi bradi. Te vrste gospodarska politika ne bo vodila drugam, kakor v večje in večje ljubosumje.

Pojavljajo se pa novi gospodarski "čudodelniki" (wizards) in snujejo nove načrte za mednarodno gospodarstvo. Odkar se Velika Britanija odmika in umika kot glavna in prva gospodarska velesila in na njeno mesto stopa naša Amerika (Z. D.), so se začeli pojavljati glasniki, novega gospodarskega reda, napovedujejo svetu novo dobo v svetovnem gospodarstvu.

Novi časi in množice se človeštvo ustvarja potrebe in zahteve po novem boljšem socialnem urejenem gospodarstvu. Na svetu ne bo miru, če bodo na eni strani le nekateri grabili dobičke in prospevali, drugi pa na drugi strani pa bili vedno le goli berači in stradali. Delo, zaslužek in dobiček mora biti vsem do gotove meje na razpolago, potem še le bo mogoče govoriti o kakem bratstvu, miru in prijateljstvu. Težka naloga, a izpeljiva, če se jo lotijo z resno voljo.

Ti novi "čudodelniki" pravijo: Vest svet je treba povezati v gospodarsko unijo. Vse industrije povezati med seboj. Za vse proizvodnje, kot surovine, vse razno blago, izdelke in vse pridelke mora biti vedno odprt nekak osrednji trg. Industrijski obrati kontrolirani, da bodo tako porazdeljeni, da bo dela za ljudstva vseh dežel. Profit pravično deliti tako, da bo socialno prav za vse.

Na prvi pogled se nam ta zamisel o tem zdi kot neke "sanje." Je pa v teh "sanjah" precej nekakega socialnega duha, brez katerega ne bo na svetu miru. Seveda bo svet imel težave vzdržavati mir tudi na podlagah takega gospodarskega reda. Toda odpadli pa bi razlogi za mednarodne prepire, ki nastajajo po največ iz gospodarskih vzrokov, da eni narodi pograbiijo preveč, ali vse, drugim pa ne privoščijo še suhega boba ne!

Pravijo, da ti novi gospodarski "čudodelniki" ponujajo te gospodarske nasvete predsedniku Kennedyju in da jih v Washingtonu proučujejo in da Kennedyev govor v Philadelphiji pred nedolгим, ko je govoril o uniji z Evropo in demokratičnim deželami je že nekaj namig

VESTI IZ SLOVENIJE

Čemu tuje

V Mariboru so zgradili nov hotel in ga imenovali "City." Neki A. Jandrišič se v ljubljanskem "Delu" pritožuje, čemu so dali hotelu tuje ime, ko je bilo med predlaganimi tudi več lepih domačih kot "Slovenija," "Drava" itd.

Ljubljana dobi moderno pekarno

Po poročilu ljubljanskih listov bo Ljubljana dobila v kratkem moderno industrijsko pekarno. Zgradilo jo bo podjetje "Zito," ki je nedavno postavilo tudi tovarno testenin. Nova pekarna, začeli jo bodo graditi še letos, bo mogla dnevno speči do 25 ton kruha. Predvidoma bosta stala okoli 400 milijonov dinarjev.

Z izgradnjo nove pekarnarje rešen je več let trajajoč problem preskrbe Ljubljane s kakovostnim kruhom, piše ljubljanski list "Delo."

Komunisti naj bi bili zgled V Kopru je izgleda število članov Zveze komunistov kar precejšnje, toda velikemu številu ni do dela v partiji in njenih organizacijah. Tako piše ljubljansko "Delo," da je v Se-

k možnost upoštevanja teh novih načrtov.

V novih časih smo in ti pri našajo na površje nove ljudi z novimi idejami. Dal Bog, da bi novim idejam sledilo tudi novo boljše življenje za vse ljudi in s tem ljubi mir!

Stari Majk.

Redovnica iz Jugoslavije dobila mednarodno priznanje

Cleveland, O. — Iz Manile na Filipinih je prišlo sporočilo, da je 52 let stara redovnica Tereza, roj. Agnes Jojaxhiu v Skoplju v Makedoniji, dobila prvo nagrado Ramon Magsaysay ustanove za mednarodno razumevanje. Imenovana ustanova je bila ustanovljena v spomin pokojnega filipinskega predsednika, ki se je smrtno ponesrečil leta 1957.

Mati Terezija je postala z 18 leti redovnica in je bila leta 1929 poslana kot učiteljica na Marijino srednjo šolo v Kalkuto v Indiji. Globoko jo je prevzela revščina v predmestnih nase-

ljih in sestra Tereza se je sklenila popolnoma posvetiti skrbi za nje. Obrnila se je na sv. Stolicu za dovoljenje ustanovitve novega reda, ki naj bi prevzel skrb za te reveže in zapuščene bolnike. Po 20 letih je papež Pij XII. odobril red "misijske narke ljubezni," ki se je popolnoma posvetil skrbi za uboge.

Red šteje sedaj nad sto redovnic, ki vzdržujejo edinstveno bolnišnico "Čisto srce." Vanjo sprejemajo samo take, ki so na tem da umrjejo. V neki drugi bolnišnici skrb sestre za zavržene otroke, ki so hromi, slepi, jetični ali drugače težko bolni. V sedmih klinikah oskrbe "misijske narke ljubezni" na področju Kalkute letno do 50,000 bolnikov. Posebno skrb posvečajo tudi go-bavcem. Sestre vzdržujejo in vodijo 13 osnovnih šol, v katerih je okoli 3,000 učencev in učenk.

Prva nagrada Magsaysay ustanove, ki je bila podeljena s. Terezi za leto 1962, znaša \$10,000. Za njen red bo brez dvoma precejšnja podpora.

S. Tereza je sprejela že pred leti indijski državljanstvo. Poleg materinščine, govori gladko angleško, hindujsko in bengalsko. Večji del njenih sodelavk so domačinke.

Iz poročila ni mogoče dognati, kake narodnosti je s. Tereza. Povedano je le, da je bila rojena 27. avgusta 1910 v Skoplju v Jugoslaviji kot Agnes Jojaxhiu.

AD.

medeli, koprskem predmestju, 250 vpisanih članov Zveze komunistov, da pa se na sestankih Socialistične zveze slovenskega ljudstva ne zbere redno več od 50 do 130 ljudi. Pripominja, da bi morala biti udeležba večja, če bi se sestankov udeleževalo vsaj polovico članov Zveze komunistov.

Sprašuje se nato, če se "ni večina komunistov v Semedeli odrekla odgovornosti za družbeno dogajanje." — Po vsem sodeč se je to že moralo zgoditi. Ljudje so se vpisali v partijo zaradi ugodnosti, ki jih jim nudi, ne pa da bi izpolnjevali tudi obveznosti, v kolikor jih k temu ne prisilijo!

Vnema za komunizem in njegove ideale je pominula. Neki obiskovalec iz starega kraja, ki je sam izjavljal, da je član Komunistične partije, je povedal kar odkrito: Nam je mar le za dobro življenje, z idejami naj se ukvarjajo drugi! Pri tem mu ni bilo niti polnih 30 let! Zatrjeval je, da on v tem pogledu ni nobena izjema, da sta mladina, pa tudi starejši rod enakega mnenja in zasledujeta iste cilje!

Stroji v "Iskri" izrabljeni "Iskra" je največje elektrotehniško podjetje v Sloveniji, če ne v vsej Jugoslaviji. Lani se mu je posrečilo dvigniti produkcijo za eno petino, čeprav so stroji v tovarnah podjetja po ugotovitvi vodstva iztrošeni do 67 odstotkov. Podjetje zaposluje okoli 9,000 ljudi.

Red pa tak

Ivanka Grčar iz Campove ulice v Ljubljani se jezi v ljubljanskem "Delu," da je plačala za četrt kile sveže špinače v trgovini "Česnja" v Pasazi 75 dinarjev. V isti trgovini so prodali njeni sosedji špinačo nekaj ur kasneje po 50 dinarjev četrt kile, med tem ko so špinačo isti dan v trgovini "Hruška" na Titovci cesti prodajali po 160 dinarjev kilo, četrt torej po 40 dinarjev.

Sprašuje se, kako je to mogoče, da je taka razlika v cenah ob istem času. Vprašanje je toliko zanimivejše, ker se je to zgodilo že po znanem Titovem govoru v Splitu, kjer je vrhovni poglavar dežele obljubljal strogi red!

V Mariboru manjka mesa Razni obiskovalci starega kraja trdijo, da je tam vsega na pretek, da so vse trgovine polne najrazličnejšega blaga, prav posebno pa so dobro založene s hrano. Ljubljansko "Delo" ve o tem povedati čisto nekaj drugega. Takole piše o oskrbi Maribora z mesom:

Pomanjkljiva preskrba je v Mariboru zelo pogost predmet upravičenih kritik. Upravičeno se potrošniki pritožujejo nad preskrbo s povrtninami, nad kvaliteto kruha, v zadnjem času pa zlasti nad slabo založenostjo mesnic ... Največ upravičene graje je bilo slišati pred prvomajskimi prazniki, ko razen puštev govedine skoraj da ni bilo ničesar, s čimer bi gospodinjje popestrile praznični jedilnik!

Pisec trdi, da je oskrba z mesom v murskoboškem okraju v primeri z Mariborom taka, da si mariborska gospodinja, ki po naključju zaide tja, "v tamkajšnjih mesnicah naravnost napa-se oči."

Močnejša žarnica

Zmes natrija, talija in nekaterih drugih snovi je uporabljala ameriška družba General Electric za izdelavo nove žarnice s kovinsko paro; njena svetilnost je petkrat večja od tiste pri navadnih električnih žarnicah. Novost se bo obnesla predvsem na ulici, na športnih igriščih ter v tovarnah in veleblagovnicah.

Ivan Pregelj:

Božji mejniki

POVEST IZ ISTRE

"Priporočil sem Tvojo za-devo glede M.S. uglednemu pravniku. Pričakuje, da Te v kratkem sodnijsko zaslišijo. Pričaj, kar moraš kot človek in smeš kot svečenik. Bog je že vedel, čemu Te je namenil v Istro. Otiho hoče nedolžnega brata po Tebi. Ne nehaš ga slaviti in prositi pomoči. Pazi na zdravje! Za božične praznike Te pričakujem v Trstu."

"Za praznike," je zamrmral Križmanič. "Velja, če je božja volja."

17. Slovo.

Križmanič je molil iz bre-virja.

"Molitev Jezusa, sinu Sira-hovega. Častil te bom, Gos-pod, kralj, in te hvalil, Boga, svojega izveličarja. Častil bom tvoje ime, ker si mi bil pomočnik in varih in si rešil moje telo pogina iz zadrge krivičnega jezika in ustnic lažnivcev in si mi bil pomoč-nik proti sovražnikom..."

Križmanič je odprl še v evangeljsko berilo iz Matev-ža o deseterih devicah, do-bral in ponovil na glas:

"Čujte tedaj, ker ne veste ne dneva ne ure!"

Duhovnik se je zamislil. "Ne ure ne dneva ne vejo," si je dejal, "a jih vendar ni prav nič strah. Grešijo, opa-jajo se s pijačo, legajo z gre-hom spat, gredo na pot, na morje, celo v vojske, ne vedo, ali se bodo vrnili, pa niso pri-pravili na dan, na uro. O moj oče!"

Še tesneje mu je postalo.

"O, saj so pomilovanja vredni! Saj bi se mi smilili, Martin Milohanovič! Kakš-no življenje pa živiš! Saj ne moreš biti le minuto srečen. Niti minute, ko si trezen. Ta-ko vihraš iz greha v greh. Strašno te ima hudič v pes-teh. Ves si mi prepal. Iz hu-diča sovražiš. Duhovnika, škofa, cerkev. Ali nisi morda streljal že na razpelo kraj poti? Tudi to sem že bral, da se je zgodilo v Istri."

V grozi se je stresel.

"Spreglej, nesrečni! Tudi božje potrpljenje ima svoje meje! Spreglej! Ze se zbira sodba nad teboj in jaz sam sem, ki sem postal orodje v božjih rokah, orodje, ki ti bo morda le odprlo oči, preden udari ura, ki je ne veš."

Tedaj pa se je zarila v du-hovnikovo osrčje prečudno bridka misel. Vse njegovo razmerje do Martina Miloha-noviča je vstalo v novi luči pred njegovim duhom. Prele-tel je vsa srečanja z Marti-nom, vse svoje občutke iz-mislil o njem. Očitati si je mo-ral, da se je vdal občutju zoprosti in da je v Martinu nekako sovražil človeka, čim ga je že prvič videl. "Ali sem sovražil ali nisem?" je iskal trdno v sebi, "ali sem ločil med grešnim človekom in grehom? Kaj pa sem storil, da bi Martinu dokazal, da sem svečenik in ne le nava-den človek, ki išče le po člo-veško zadoščenju? Ali sem, pa četudi s silo, šel k njemu in mu predložil, kako je z njim? Ali sem mu skušal obuditi vest? Nisem! Ob prvi oviri sem se obrnil in šel in ga prepustil usodi."

Tiha noč je sople nad zemljo. Duhovnik pa se je brez spanja trčil s svojimi mislimi. Živo je vstajalo pre-denaj Martinovo lice in se mu rogalo. "Da, to je torej sveče-ništvo! Tako kakor lovi po-svetna oblast, si spredel mre-žo ob moje noge, naščuval sodnike nadme, ne da si mi

prej le besedo znil v obraz. Lepo ljubezen si pokazal, hi-navec! Če sem kriv, prav, a ti me ne boš sodil, lovil in vezal. Sramuj se, duhovnik! Takšen si kot smo vsi. Svoje pravice iščeš, ne božje!"

V duhovnikovi sobi je vise-la slika getzemanskega vrta. Nanjo se je ozrl Križmanič v svoji bridkosti. Videl je, kako se bliža v svitu plamenic škarijot s cafi. Stari apostol je potegoval za meč...

"Gospod," je vzkliknil du-hovnik in se mu je odvalil ka-kor kamen od srca, "Gospod, zdaj pa vem, kaj mi je storiti. Že jutri pojdem k Martinu v Zminj. Naj me vrže na cesto, naj naščuje psa name, govo-riti moram ž njim, preden karkoli izpovem o njem pred posvetno oblastjo."

Pa ga je obšla tegoba in čuden strah pred potjo, ki jo je bil sklenil.

"Ali je vredno? Meniš li, da te bo poslušal? Kako si smešen. Jože Velikajne, haj-duški pop, ga ni bil gospodar, pa ga boš ti?"

"Morda ga bom," je ven-dar šime verjel; "molitev-ska knjiga, ki mu jo je za zna-menje poslala rajna Mara, ga bo streznila. Saj ga je v vla-ku celo samo moje ime, ki je očetovo."

Tako se je doborel Križma-nič do odločnega zaključka. Miren pa ni bil. Nikoli se še ni počutil tako slabega, sa-motnega. Tedaj se je domislil svojega gospoda v Trstu. Vzel je list papirja in pisal škofu. Od črke do črke se mu je lajšalo srce.

"Presvetli vladika," je pi-sal, "moj dobrotnik! Prejel sem Vaše pismo in se Vam iz vsega srca zahvalim za pomoč in za nadejo, ki ste mi jo obudili, rekoč, da me je namreč namenil sam Bog v Tinjan prav ob takih okolišči-nah, da sem mogel doznati za tajnost umora pod Ber-mom. Kljub temu prepriča-nju, da je božja volja vodila moje poti, sem, čim bliže je odločitev, tem nemirnejši. Pravkar sem prestal eno ta-kih najbridkejših ur v svojem življenju. Bog, h kateremu sem se zatekel za razsvetlje-nje in po pomoč in tolažbo, mi je vdahnil misel, ki me pomirja. Jutri hočem osebno stopiti še enkrat pred onega zločinskega človeka. Morda, ne vem sicer še kako, mu bom vendar obudil vest, da bo sam našel poti, kako bi otihi ne-dolžnega Mateja. Če pa ne bo hotel, prav! Povem mu odkrito v obraz, naj se pri-pravi za obrambo. Čutim, da mi je tak posel silno težek, čutim pa tudi, da se ne smem bati. Pripravljen pa hočem biti na vse. Dobrotnik moj! Molite zame, ker predobro ču-tim, kako sem potreben moči. Nad levijatana, se mi zdi, da grem, nad levijatana, ki ga tako lepo riše svetopisemsko berilo v Jobu. V žrelo segam divji zveri. Presvetli! Tako sem si olajšal srce, pišoč Vam te vrstice v pozni noči. Zdaj pa mi srce ne da, da se ne bi Vam, presvetli, še enkrat ne zahvalil za vse dobrote in vso skrb zame. Bog Vam vrni! Bog Vam vrni tudi vse, kar ste dobrega storili svojim ro-jakom, Vaši in moji resrečni Istri. O, kako je še potrebna ljubezni, pomoči in pouka! Zbogom! Bog in Istra! Vaš vedno zvesti, a slabotni šime Križmanič."

(Dalje prihodnjič)

AVGUST						
So	Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

KOLEDAR društvenih prireditev

AVGUST

26.—Slovenska šola pri Sv. Vi-du priredi piknik na Sloven-ski pristavi.

SEPTEMBER

9.—DSPB priredi piknik na Slo-venski pristavi.

16.—Oltarno društvo fare Sv. Vi-da priredi OBED v farni dvo-rani pri Sv. Vidu. Pečene piške bodo delili od opoldne do štirih popoldne.

OKTOBER

6.—Oltarno društvo pri Mariji Vnebovzeti priredi v šolski dvorani "card party".

7.—Pevski zbor Triglav priredi v Slov. domu na 6818 Denison Ave. vinsko trgatev. — Igra Grabnarjev orkester. Začetek ob treh popoldne.

13.—DSPB priredi družabni ve-čer v Slov. domu na Holmes Ave.

21.—Pevsko društvo Slavček priredi svoj letni koncert v veliki dvorani pri Sv. Vidu. Začetek ob 3:30 popoldne.

28.—Pevski zbor LIRA priredi ob štirih popoldne CERKVE-NI KONCERT v cerkvi sv.

Vida ob 50-letnici svojega ob-stoja. Po koncertu banket v novi dvorani.

NOVEMBER

4.—Glasbena Matica poda v SND na St. Clair Ave. opero.

10.—Štajerski klub priredi mar-tinovanje.

11.—Podružnica št. 14 SZZ praznuje 35-letnico svojega ob-stoja z banketom v SDD na Recher Ave. Začetek ob petih popoldne.

11.—Cerkveni pevski zbor IL-RIJA pri Mariji Vnebovzeti priredi koncert v cerkveni dvorani.

25.—Prosveta Baragovega doma priredi v farni dvorani pri Sv. Vidu festival slovenskih narodnih pesmi in plesov. Za-četek ob 3:30 popoldne.

DECEMBER

2.—Pevski zbor Slovan priredi jesenski koncert v SDD na Recher Ave. Začetek ob štirih popoldne.

23.—Baragova prosveta priredi v dvorani pri Sv. Vidu Slo-venski božič. Začetek ob 3:30 popoldne.

Mauretania v Italijo, Saxonia in Ivernica na Holandsko

Gornja slika kaže načelnika Cunard Line Johna Brocklebank (na levi) in W. Y. Dalya, glavne-ga managerja Cunard Line v ZDA tekom zadnjega obiska načelnika v New Yorku.

Ta je ob tej priložnosti obja-vil, da bo 35.000 tonska Maure-tania spomladi 1963 vozila na progi New York-Genoa-Napoli, med tem ko bosta popolnoma prenovljeni Saxonia in Ivernica vzdrževali zvezo med Kanado in zahodno Evropo.

Žeja sredi večnega ledu

Prehud mrz, preskrba z vodo in poletna odjuga so pogla-vitni problemi polarnih naselij.

Thule, Camp Century, danska medcelinska letalska postaja Sondre Stromfjord in francosko podzemeljsko oporišče Charles Josette so imena nekaterih iz skupine severnih polarnih nase-ljij in mest, ki se jim na nasprot-nem tečaju zemeljske oble pri-družujejo druga na primer Ross, Pionerskaja in Mirnij. Hrana, prevoz, preskrba z vodo, grelna naprave in skrb za higieno so

poglavitne značilnosti, ki napra-vijo močan vtis na priložnost-nega obiskovalca teh naselij sre-di večnega ledu in snega.

Najstarejše polarno mesto je Thule, ameriško letalsko oporiš-šče 1000 milj od severnega te-nčaja. Zavzema površino 4000 akrov, v njem živi 10.000 ljudi, ki gledajo televizijske oddaje po zaslugi 1500 čev. visokega stol-pa. Thule ima letališče, večje

od rimskega, in ledenice, kakršne zadoščajo za velemesto, saj je v njih 20 milijonov jaje in na tisoče ton mesa. Polarno oporiš-šče, ki so ga začeli graditi leta 1951, ima v svetovnem merilu največjo radarsko postajo, ki zasledi vsako raketo že takoj po startu 3.000 milj naokoli. Velikanske množine materiala po-rabijo vsako leto za nadaljnjo graditev in za preskrbovanje mesta Thule, kjer je na primer predlanskim v dveh poletnih me-secih pristalo okoli tisoč ladij, na letališču pa skoraj 30.000 vo-jaske in civilnih letal.

Presenetljivo: največji sovra-znik ni mrz, temveč toplota! V arktičnem poletju se ledene ploskve letališč spremenijo v mlakuže, zato so položili pod le-dom cevi, po katerih krožijo ke-mične snovi s temperaturo 15 stopinj pod ničlo, da je tudi po-letni uporabno veliko letališče v neposredni bližini severnega te-čaja. Takrat odteka voda po izkopanih kanalih, ki jih ima Thule le malo manj kot na pri-mer Benetke ali Amsterdam.

Med največje težave sodi pre-skrba s pitno vodo. Pri mrazu do 40 stopinj ne bi imelo smisla polagati vodovodnih cevi, zato dovažajo cisterne na kolesih pitno vodo in odvažajo odplako. Prva leta je imelo to polarno mesto svojevrstne rudnik. Ka-kih 30 milj od središča so lomili globinski led, ki so ga segre-vali, da so dobili vodo. To je bilo drago, zato so začeli spre-minjati morsko vodo, kakor to delajo v Arabiji, vendar potre-bujejo tudi za to mnogo energi-je, se pravi nafte, ki je dovažajo cisternske ladje. Iz morske pri-dobljena pitna voda ni posebno dobra — zdravniki je ne pri-po-ročajo — zato je postala voda v konservah eden najbolj zažele-nih uvoznih predmetov v arktičnem mestu sredi ledu.

Poraba vode, sadnih sokov, coca-cola in drugih osvežilnih pi-jaj je v tem mestu povprečno največja na svetu. Ledeni zrak je suh, ljudje so venomer žejni, kakor da bi živeli sredi vroče Sahare. Nadaljnja težava: pri mrazu okoli 60 stopinj ne moreš vzgati avtomobilskega motorja, zato so motorji do nedavnega brneli dan in noč. Pred krat-kum so montirali električne na-prave, ki grejejo vodo v hladil-nikih, kadar motorji stojijo.

Poglavje zase so ledenice, v katerih je spravljena hrana za 10.000 prebivalcev Thule. Mora-jo jih ogrevati, ker mrz do 45 stopinj škoduje konzervirani hrani.

Francoski so ubrali drugo pot: njihova polarna naselja so pod ledeno odejo, tako na primer postaja na Greenlandu. V pre-dorih znaša temperatura okoli 25 stopinj pod ničlo; tam so spravljena živila in drug mate-rija, ljudje pa stanujejo v okrog-lih, eskimskim iglujem podob-nih plastičnih hišicah s preme-rom kakih šest metrov. V nekaj letih se nabere nad stropom več metrov debela plast snega in le-

du, ki ga konstrukcija zlahka prenese.

Po tem vzorcu so Američani zgradili Camp Century, ki ima 21 po 25 čevljev širokih pre-dorov, usmerjenih na vse stra-ni iz "mestnega središča." Na-selje ima zdaj 28 podzemeljskih "poslopjij," v katerih je prostora za 2000 ljudi, razen tega pa la-boratorije, skladišča itd. Camp Century je prototip ameriških polarnih oporišč, hkrati pa vzor-rec bodočih arktičnih in antark-tičnih raziskovalnih postaj in naselij.

Zagonetni cilji novega obrambnega ministra Argentine gen. Saravija

BUENOS AIRES, Arg. — No-vi obrambni minister Saravija je v svoji izjavi priznal, da nje-gova dežela pada iz krize v kri-zo, da pa temu niso krivi vojaš-ki krogi in da zato ne odgovar-jajo za sedanje gospodarsko in politično stanje v deželi. Izja-vil je, da je armada pripravlje-na, da se vsak trenutek spravi na peroniste, ako bi zopet za-čeli dvigati glave.

Saravija je znan kot general močne roke. Vodi med generali tisto skupino, ki je znana pod imenom "demokratje" in ki je največ pripomogla k padcu dik-tatorja Perona. Demokratska skupina med generali nima sa-mo Saravije na mestu vojnega ministra, pri zadnjih homatijah v vladi se ji je tudi posrečilo spraviti precej svojih pristašev na ključne pozicije v armadi. Tako ima menda Saravija naj-manj dve tretjini armade na svoji strani, kar seveda ni vseč njegovim tekmečem. Saravija se menda boji, da bi mu kmalu kdo skušal spodnesti stolček, in ravo radi tega misli na pravo vo-jaske diktaturo, kot je bila za časa Perona.

Trenja med argentinskimi ge-nerali obstojajo torej še naprej in ne bodo prinesla političnega miru Argentini. Samo to se da prorokovati, vse drugo visi v zraku.

Symington prekinil pričevanje Kumphreya

WASHINGTON, D.C. — V pe-tek bi bil moral nadaljevati bivši zakladni tajnik G. Hum-phrey svoje pričevanje pred sen-atnim pododborom, ki preisku-je, kako je prišlo do prekomer-nih zalog za vojno važnih suro-vin. Humphrey je bil predsed-nik Hanna Co. iz Clevelanda, ki je bila glavni dobavitelj nikla v vladi in je po trditvah vladnih preiskovalcev pri tem zaslužila prekomerno, do 450 in celo do 1000 odstotkov.

G. Humphrey je odstopil kot predsednik Hanna Co., ko je prevzel zakladno tajništvo v Eisenhowerjevi vladi, pa zadr-žal njene delnice in bil seveda tako tudi deležen njenega do-bička.

Pri pričevanju pretekli četr-tek je zanikal, da bi napravila Hanna Co. prekomeren dobiček in zatrjeval, da je zvezna vlada pri tem zaslužila najmanj štiri misijone. V petek bi se moralo zasliševanje nadaljevati, pri tem pa je prišlo do ostre izmenjave besedi zaradi Humphreyevega očitka, da senatni pododbor sku-ša preko njega udariti bivšega predsednika Eisenhowerja. Na-čelnik pododbora Symington je zasliševanje prekinil. Obnovlje-no verjetno ne bo več tednov, ker je odšel sen. Symington v bolnišnico na operacijo.

Naši lovci F-100 so se spoprijeli z ruskimi MIG lovci

CLEVELAND, O. — Do kakšnih čudnih dogodkov vodi naše in rusko podpiranje tujih držav z orožjem, priča dogodek na turško-iraški meji, ki se je pri-petil pretekli teden. Kot smo že poročali, ne more iraški diktator Kasem ukrotiti upornih kurd-

skih plemen. Poslal je nanje lovce tipa MIG, ki so mu jih po-slali iz Moskve.

Pilotje niso dobro pazili na mejo in so parkrat preleteli nad turško ozemlje. Turška vlada je nad nje poslala svoje lovce, od-nosno naše vrste F-100. Prišlo je do zračnega spopada ravno nad mejo med Turško in Ira-kom. V spopadu je bil sestreljen iraški lovec, ki pa se mu je po-srečilo umakniti, da je padel še na iraško stran meje.

Ženske dobijo delo

Hišno delo

Ženska do 45 let stara dobi hišno delo, bi pomagala z otroci, ostala v hiši 3 ali 4 noči ali ne, krasna soba. Kličite WY 1-0888. (159)

MALI OGLASI

Garažo v najem išče

Kdor bi imel garažo za v najem med E. 66 St. in E. 68 St., naj kliče EX 1-2174. (160)

Stanovanje oddamo

Pet neopremljenih sob, zgoraj in garažo oddamo. Na 19075 Me-redith Ave., Euclid, Ohio, tele-fon KE 1-1549. —(163)

Sobe oddajo

Sobe oddajo pečlarjem na 5410 Stanard Ave. Kličite EN 1-5606. (161)

Stanovanje v najem

Pet na novo dekoriranih sob oddajo na 1369 E. 52 St. Plinski furnez, v kleti pralnica. Pokli-čite EN 1-5943 od 2. pop. do 8. zvečer. (163)

PRENOVIMO IN POPRAVLJAMO

kuhinje - kopalnice - Formica vrhna plošča
Kličite 641-0422
JURKOVIC MILLWORK
6206 Broadway

V najem v Floridi

Lepo novo hišo oddajo za \$120 mesečno. "Lease" se začne s 1. nov. na 1532 E. 173 St., Miami Beach, Florida; dve milji o morja, dve spalnici, kuhinja, ko-palnica. Utility soba. Carport. Lep vrt spredaj in zadaj. Kličite GL 1-9771 od 9. zj. do 4. ure pop. (159)

Sedaj je čas za barvanje hiš z-u-naj in znotraj. Pokličite
TONY KRISTAVNIK
Painting & Decorating
HE 1-0965 ali UT 1-4234.

Stanovanje oddajo

Štirisobno stanovanje oddajo mirni družini brez otrok na 1552 E. 45 St. Za pojasnila kličite IV 1-3564. (161)

IZVRŠUJEMO VSAKOVESTNA CEMENTNA DELA, NOVA IN POPRAVILA.

JOHN ZUPANCIC

18216 Marcella Rd. KE 1-4993

Soba se odda

Opremljena soba se odda pri John Kramer, 5305 St. Clair Av. —(15, 20 avg)

IZDELUJEMO in popravljamo strehe, zlebove, dimnike, ve-randne zastore, furneze, itd.

FRANK KURE

R.F.D. 1, Rt. 44, Newbury, Ohio
tel. JOrdan 4-5503

Priatelj's Pharmacy

IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RACUN POMOCI DRŽAVE OHIO ZA OSTARELE
AID FOR AGED PRESCRIPTIONS
St. Clair Ave. & 68th St., EN 1-4212

CE HOCETE . . .
prodati ali kupiti posestvo
ali trgovino, obrnite
se do nas

JOS. GLOBOKAR

986 E. 74th St.
HE 1-6607

PO SPOPADU V DZUNGLI NOVE GVINEJE — Slika kaže skupino nizozemskih vo-jakov po spopadu z indonezijskimi padalci v bližini vasi Sorong v Novi Gvineji. Dečko v sredi nosi s ponosom puško, ki je bila zaplenjena indonezijskim napadalcem na Nizo-zemsko Novo Gvinejo. Domačini na Novi Gvineji niso prav nič navdušeni za spremem-bo gospodarjev.

RENE BAZIN:

IZ VSE SVOJE DUŠE

ROMAN

Potem je kot zadnja šla po vsej zapušeni hiši tako počasi, da nikdar še ni hodila tako dolgo na ulico...

Zunaj je grozila nevihta. Od zapada so prihajali pošastni oblaki po izredno čistem nebu.

Prav dolgo sta bedela stari Madiot in Henrietta v stanovanju na ulici Ermitage. Vsakega izmed njiju je mučila tako bridka žalost, da sta čutila nekoliko tolažbe v svoji medsebojni toliki ljubezni. Končno sta kovala vsak svoje načrte. Madiot si je govoril:

"Obiskovat jo bom hodil. Se bom kdaj videl svojo malo..."

Nevihta se je vlekla po obzorju in zapirala kakor črna zavesa polovico neba.

XXXIV.

V zdravilišču Villepinte. Vroč in molčeč, miren popoldan.

"Gospodična Marija Schwarzova, sestra?"

"Da, gospodična."

"Živi?"

"Le malo še."

"Oh, popeljite me brž!"

Že je Henrietta sledila redovnici po širni, beli, čisti zgradbi s svetlimi hodniki, opazi, stopnišči in povozčenimi parketi. Prava palača, bi dejal, ki jo je zgradil prav nežno usmiljen za posebno trpljenje: za ženske, in to mlade ženske, ki se jih je lotila bolezen, ki tako malo prizanaša. Nastala je bila zato,

CHICAGO, ILL.

HELP WANTED—FEMALE

NURSES - REGISTERED

Various assignments available on expanding staff of modern medical center hospital. Real opportunity for personal growth and career advancement. Excellent salary with scheduled increases. Many fringe benefits; convenient transportation. Private residency accommodations. Some part time positions available.

CALL or WRITE

Director of Nursing Service

Mount Sinai Hospital

Chicago 88, Illinois

CR 7-4000, Ext. 357

(159)

REAL ESTATE FOR SALE

NORRIDGE — By owner. Must see this custom deluxe 7 Rm. rambling ranch, glazed patio, Massive family rm. fireplace, Wet bar, 3 bedrms. double closets, built-in oven, range, brick kit. 2½ car att. gar. Close to Schls., churches. Extras. \$200 W. 4800 No. GL 6-8023. (159)

WORTH — Owner transf. 3 Bedrm. Ran. Att. com. fin. scr. gar. Carpeted. Strms., scrs. Patio. Nearly new auto washer, gas dryer. Many extras. Nr. schls., churches, shopping. 75 ft. lot. Only \$17,900. — GI 8-1348. 6925 W. 111th Place. (159)

PARK RIDGE — BY OWNER Prof. man's beautiful all face brk. cor. ranch home, att. gar. Stunning cir. glass brk. window. Attrac. front crab orchard, stone fireplace from ceiling to floor spacious foyer. Lge. liv. rm., formal din. rm. Attrac. kit. picture wind. 2 twin size bedrms. ceramic tile bath, dry bsmt. hot wtr. gas ht. Nice shrubbery flowers. Prop. 9 yrs. old. Well kept and maintained. \$30,000. — 823-8771. (161)

PARK FOREST — BY OWNER 5 Bedrooms, 2½ baths, family rm. 2 car gar. ¼ acre corner landscaped lot. Storms and screens throughout. \$25,000. PI 8-3411. (162)

Berwyn — By owner, 4 bedrm., 2 story, 1½ baths, carpeting, drapes, gas heat. many extras, near schools, shops, trans., imm. poss., \$26,500. GU 4-4891. 3241 Maple Ave. (161)

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

RESTAURANT — Want to sell concession Chinese-American rest. in hotel in Richmond, Ill. on Rt. 12, Fully equipped. Carry out trade well est. Seats 60. ample parking. Owner will sacrifice. — Richmond Hotel, Richmond, Ill. — Ph. 4891 or Chicago SP 4-1175. (159)

REAL ESTATE FOR SALE

MORTON GROVE — BY OWNER 2 bdrm. alum. siding, 2 baths. Comp. live-in bsmt., gas hot water heat, lndscpd., gar. Walk to park, sch. shop. chr. transp. \$18,900. — YO 5-1448. (159)

FOR SALE — GOOD INCOME PROPERTY. Priced for quick sale by owner. 5 Rm. brick cottage in front, 4 and 5 Rm. brk. gdbl. in rear. Gar., gas space heat. 2856 So. Homan, — FRontier 6-5057. (160)

OAK LAWN — 7 Room house, 4 bedrms. att. gar. 26x36. Lot 30x125, Crptg. gas heat, Close to schools, churches, and shopping. By owner \$12,500. GARDEN 3-9814. (161)

LAKE VILLA — BY OWNER 1½ Story house, 3 to 4 bedrms. 1½ tiled baths. Paneled dining and livingrms. Natural gas hot water heat. Utility rm. Washer, dryer, ½ Blk. from lake. Un. \$20,000. JU 7-4901. (160)

CLARENDON HILLS—BY OWNER 4 BEDROOMS, 2 baths, Colonial Cape Cod. Full basement, garage. Low taxes. \$32,900. — FA 3-8757. (161)

BY OWNER — 7 Rm. Dutch Colonial store in front; 1½ lot. Variety of uses for income. Transfer corner. \$19,500. TU 9-1148. (160)

Henrietta njo, ki jo je iskala.

Marija ni spala. Ni trpela. Čakala je, kakor je bila obljubila. Roke je imela skrite. Glava se je med dvojnimi slapom kodrastih las, ki bi jih nobena avbica ne bila mogla zajeti, dotikala blazine in se jedva pogrezala vanjo. Imela je vedno še tako rdeče ustnice kot nekda.

Henrietta je v tajni grozi stopila naprej. Zrla je negibni obraz ter tako drobno in trdo telesce pod belino odeje. O, pretekli dnevi, dnevi prekipavanja mladosti, tako nedavni dnevi, ko sta še hodili po mauveških travnikih! Ko pa jo je bolnica zagledala, je videla, kako se ji je obraz razjasnil in kako se ji je Marija nasmehnila.

Nasmeh je prihajal iz globin, kamor sta se bila umaknila misel in življenje. Bila je v njem mirna in blesteča radost, ki je življenje ne pozna. Glas je zašepetal brez vsake izrazitosti, ves podoben nasmehu, netvaren kot je bil on:

"Kako si dobra!"

Z lahnim naporom se je glava nagnila malce k sklonjeni Henrietti, ki jo je poljubila.

"In kako si lepa! Jaz, vidiš, mirujem. Bog je pozabil. Bog ni česar več ne ve. Henrietta noja, reci mi še, da si mi odpustila!"

"Da, ljubljena, dolgo, skoraj od vsega početka že, brž ko sem vedela, da si bila sama in zapuščena..."

Marijine oči, prepojene s senco, so preletele prav majhen krog v sobi, sestro, Mater božjo, Henrietto in postelj:

"Nisem več zapuščena."

In dobile sa otroški izraz. — Vprašala je:

"Kaj je to? Vzorec?"

Bila je škatla, katere ovoj je

STARI BOJEVNIK —

Manuel de Guzman, 88 let stari Filipinec, je eden izmed redkih preživelih, ki so se borili za neodvisnost Filipinov proti Špancem koncem preteklega stoletja.

bila prepoznala.

"Draga, vse najine prijateljice se te spominjajo. Ko so izvedele, da te pojdem obiskat, so ti hotele nekaj poslati v dar, in napravile so zate klobuk, ki si ga boš nadela takrat, ko ozdraviš. Ali ti ga naj pokažem?"

Prvokrat je zdrknila solza po votlih licih Marijinih.

"Ne, ne odvijaj. Nepotrebno je... A, kako so dobre! Zahvalila se jim boš. Se povrneš?"

"Ne."

"Kam greš?"

"Redovnica..."

Henrietta se je bila malce vzravnila. Videla je, da prihaja radost celo na ta bojestni obraz. Čutila je, da jo zajema zadnji plamen ljubezni, občudovanja, neskončnega hrepenenja, ki je prežarjalo to gorečo dušo.

"Ah, srečnica..." je rekla Marija.

Spustila je veke. Kakšne slike so ji šle po duši? Brez dvoma so se vrstili zadnjikrat pred njo pretekli dnevi, zamujene prilžnosti, grehi, ki jih je vse odkupila s trpljenjem.

Ostala je dolgo časa negibna, vsa zbrana v svojem snu.

Ko se je spet zavedla, je Henrietta klečala ob njeni postelji.

Marija jo je pogledala s svojimi ugaslimi očmi, ki so bile preslabe, da bi se še raznežile, in so govorile samo:

"Čemu ostajaš? Česa čakaš? Trudna sem. Vse sva si povedali..."

Ni razumevala.

A Henrietta je ostala na kolnih in zrla iz oči v oči svoji bedni in umirajoči sestri.

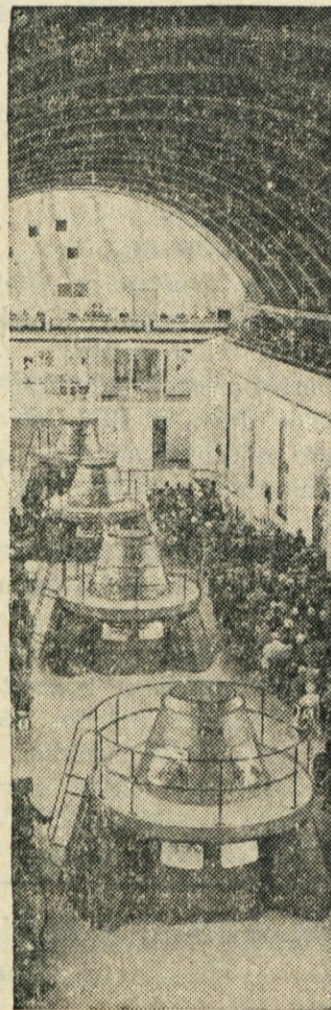
Tedaj je Marija razumela, kaj bi Henrietta rada. Skrivnostna veličina se ji je razlila v poteze. Počasi je potegnila izpod odeje desno roko. Sklonila se je: in ona, Spokornica, je blagoslovila njo, ki je bila čista, ter zaznamovala na deviško čelo znak Zveličavnega Križa.

Konec.

Oljarna iz rimskih časov

Najstarejša znana oljarna v Jugoslaviji je v Barbarigi nedaleč od Rovinja. Zgodovinarji, ki so jo nedavno odkrili, sodijo, da je bila zgrajena v prvi polovici prvega stoletja po našem štetju kot sestavni del "razkošnega dvorca" Barbarige.

Znani rimski zgodovinar Plinij trdi v svojih zapiskih "Naturalis Historje" (okoli leta 60 po

NOVA HIDROCENTRALA — V New South Walesu v Avstraliji so nedavno odprli novo hidrocentralsko Turbino 2, ki jo vidimo na sliki. Turbine žene voda, ki so jo speljali pod Snowy Mountains za namakanje suhih predelov južne Avstralije.

našem štetju), da je spadalo istrsko olje po kakovosti v tretjo kategorijo na območju nekdanjega rimskega cesarstva.

Po antičnih izkopaninah sklepajo, da je nekoč slovito trgovsko mesto na otoku Cisa pri Rovinju — otok se je potopil v osmem stoletju — vozilo iz Barbarige olje v Rim. Mogoče je ista oljarna oskrbovala tudi znano oporišče rimskih legij v Ogleju, ker so prav zadnje čase našli na morskem dnu ob istrski obali mnogo amfor, v katerih so nekoč prevažali olje in vino.

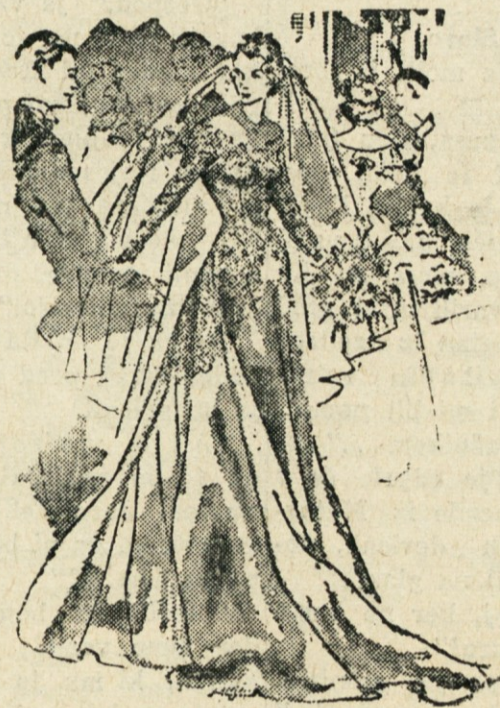
Arheološki strokovnjaki pravijo, da so v tistih časih delali v Barbarigi olje skoraj natanko tako, kot ga še zdaj v vaških oljarnah. Zanimivo je, da je bilo prečiščevanje olja, se pravi od-

vzemanje kislin ter močnega vonja in okusa, v rimskih časih reden pojav, vendar je ostal takratni tehnološki postopek skrivnost vse do naših dni.

V prvih stoletjih naše dobe so rasle oljke na velikih področjih v Istri. Sodijo, da so bili oljčni gaji na vsej primerni zemlji med Rovinjem, Vodnjanom in Fažano; zaradi blagega podnebja so se tam oljke zelo obnesle. Marsikje v gozdovih in gmajnah med Rovinjem in Pulo naletite na oljčne panje, katerih prednice so rasle v rimskih časih.

Zadnja leta se v Istri čedalje bolj zavzemajo za gojitev oljk. Urejajo tudi že prve sodobne nasade s specialnimi sortami iz Italije.

R. A.

Draga nevesta!

Poročni dan naj bi bil najsvetejši, najveselejši in najlepši dan Tvojega življenja.

Poročna vabila, s katerimi boš povabila k temu velikemu dogodku svoje sorodnike, prijatelje in drage znanke, so največje važnosti.

Poročne predpriprave zahtevajo ogromno časa in skrbi.

Pridi k nam in izberi poročna naznanila iz pravkar dospelih najnovejših katalogov, najmodernejših vzorcev, oblik, papirja in črk.

Naše cene so zmerne, postrežba uslužna.

Na svidenjel

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

ANZLOVAR'S DEPT. STORE

6214 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

EN 1-8042

Čistilna razprodaja konča 31. avgusta.

Mnoge vrste blaga razprodamo popolnoma.
GLOBOKO ZNIZANE CENE.

ZENSKÉ OBLEKE, večinoma manjših mer, so kar po

99c

MOŠKE NOGAVICE 3 pari za

99c

ŠPORTNE SRAJCE za može in fante znižane kar na

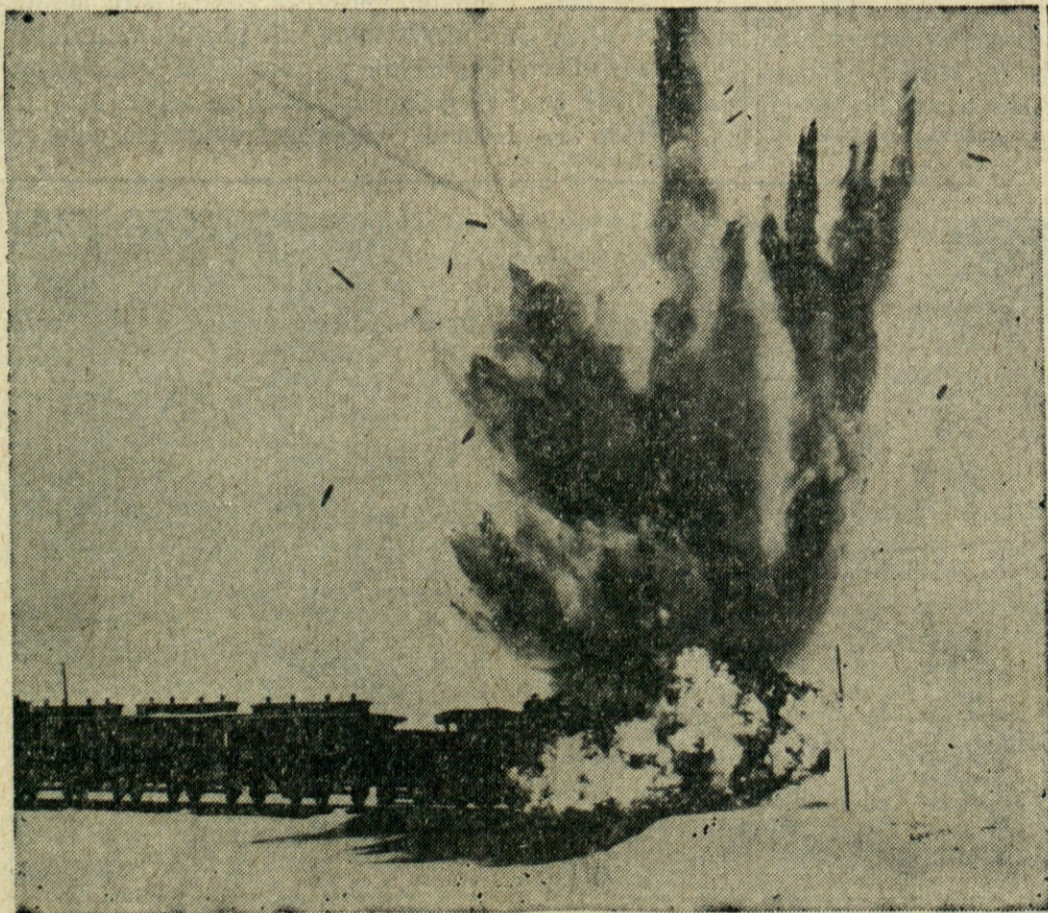
99c

BERKSHIRE NYLON ženske nogavice po posebno

znižani ceni.

Ob torkih dajemo DVOJNE EAGLE ZNAMKE.

Vse to pomeni in donaja IZREDNO VELIKE PRIHRANKE.

EKSPLOZIJA ZA FILM — Slika kaže eksplozijo pod vlakom v bližini Almerije na Španskem. Vsa reč je bila pripravljena za snemanje prizora za film "Lawrence of Arabia," v katerem je prikazano življenje in delo angleškega pustolovca in vojaka Lawrencea, ki je v prvi svetovni vojni vodil upor Arabcev proti Turčiji.

LE POJDIVA — Margaret Tremblay, štiri leta stara deklica, je zaježila 50 funtov težko želvo, ki jo je neki ribič, ujel v reki Ottawa v Kanadi. Te vrste želve žive običajno na otočju Galapagos v Pacifiku ob obali Ekvadorja.